

MED 121

www.merlijngroep.nl

Merlijn

Transformatieve mediation

Specialisatieopleiding

Transformatieve mediation

Specialisatieopleiding

Introductie

De term transformatieve mediation wordt op uiteenlopende manieren gebruikt. Het gaat in deze verdiepingstraining niet om iets spiritueels of om een transformatief 'bekeringsproces' van een individueel persoon, noch om het bewerkstelligen van harmonieuze relaties. Het gaat om transformatie van de interactie en het doorbreken van de starre en destructieve communicatiepatronen die in de loop van een conflict zijn ontstaan. Een dergelijke transformatie van de interactie vraagt vaak eerst om behoorlijk wat conflictueuze en emotionele communicatie (*conflict talk*) en verloopt dus vaak aanvankelijk allesbehalve harmonieus.

Conflictpartijen komen meestal bij een mediator terecht omdat hun conflict dermate is geëscaleerd dat ze het zelf niet meer op een constructieve wijze kunnen hanteren. Emoties spelen de boventoon en overspoelen de betrokkenen (*flooding*). Het bekritisieren van de ander, uitingen van sarcasme en minachting, dwang en machtsmisbruik en andere destructieve communicatietactieken verhogen het onderlinge wantrouwen, en verkleinen de bereidheid en dus ook de kans om er samen uit te komen. Dit alles maakt de communicatie defensief, verhoogt de kans dat mensen zich gedeeltelijk of helemaal uit de communicatie terugtrekken (*stonewalling*) en stimuleert zo de ontwikkeling van starre, destructieve interactiepatronen.

Hierop speelt de transformatieve benadering in. Ze stelt zich tot doel om dit soort destructieve patronen te doorbreken en de conflictpartijen te helpen weer beter met elkaar te communiceren. De principes van autonomie (agency) en verbinding (empathie) staan hierbij centraal. Uitgangspunt is dat wanneer mensen weer beter in staat zijn om autonoom beslissingen te nemen (zich sterker voelen); zij zich dan ook beter in het perspectief van de ander kunnen verplaatsen (empathie). Zo kunnen er omslagen in hun interactie plaats vinden (shifts); de conflictcommunicatie transformeert en de interactie gaat constructiever verlopen.

De methode van transformatieve mediation werd ontwikkeld door Robert A. Baruch Bush en Joseph A. Folger, auteurs van het baanbrekende werk : 'The Promise of Mediation'. Op hun werk is deze training gebaseerd. Transformatieve mediation heeft zijn wortels in een breed scala van humanistische en existentiële interventiebenaderingen zowel op het gebied van systeem- en partnerrelatietherapie als op het gebied van groepsdynamica en organisatieontwikkeling. Ze kan daarom uit een rijke bron aan interventietechnieken putten.

Doelgroep

Deze verdiepingstraining is ontwikkeld voor mediators en anderen die professioneel moeten interveniëren in conflicten en vanuit dit transformatieve perspectief hun interventievaardigheid willen verbreden en verdiepen met deze specifieke, communicatiegerichte benadering.

Voor deze opleiding wordt ook hbo denk- en/of werkniveau gevraagd of door ervaring verkregen.

Studiebelasting

Bij de 4-daagse opleiding is de studiebelasting vastgesteld op 32 uur. Denk hierbij aan o.a. voorbereiding en huiswerk. De voorbereiding vraagt ongeveer 3 uur, er zijn 24 uur aanwezigheidsuren en tussentijds is er nog voor ongeveer aan 5 uur huiswerk.

Het trainingsniveau ligt op HBO niveau.

Inhoud van de training

De interventievaardigheden van de cursisten worden op een hoger plan gebracht en hen wordt de gelegenheid gegeven om in simulaties en rollenspelen de nieuwe vaardigheden te ontwikkelen en te trainen vanuit dit transformatieve perspectief.

Cursisten verdiepen hun inzichten in de rol van communicatie in conflictescalatie en de-escalatie. Hen zal geleerd worden om door middel van het observeren en analyseren van conflictinteractie (o.a. in filmclips) wat de typische kenmerken zijn van destructieve en constructieve conflictinteractie. Hen zal geleerd worden met wat voor interventies zij een omslag van de conflict interactie kunnen helpen te bewerkstelligen en hoe zij partijen kunnen helpen het conflict weer te laten de-escaleren en hun interactie constructiever te laten verlopen. Hierdoor zullen de betrokkenen weer beter in staat zijn de beslissingen te nemen die in het kader van hun conflict noodzakelijk zijn en kunnen zij zich beter verplaatsen in de ander. Het komen tot een overeenkomst wordt hierdoor vaak mogelijk, ofschoon vanuit het transformatieve perspectief betrokkenen de ruimte hebben ook andere keuzes te maken.

Onderwerpen die tijdens de Specialisatieopleiding aan de orde zullen komen:

- De rol van communicatie in conflict:
Een transformatief mediator moet in staat zijn om de interactie en communicatie tussen de deelnemers zeer precies (met microfocus) te observeren. Waarop moet hij of zij letten om met zijn interventies hierin te kunnen ingrijpen? Wat zijn mogelijke signalen of markeerpunten om een verandering of omslag te kunnen bewerkstelligen zodat de communicatie weer beter kan gaan verlopen?
De interactie tijdens een mediation is te typeren als een besluitvormingsproces waarbij beide conflictpartijen over een groot aantal zaken beslissingen moeten nemen, individueel en met elkaar. Hoe nemen mensen beslissingen? Hoe kan een mediator daarbij behulpzaam zijn?
- Shifts, beter inzicht in escalatie en de-escalatie:
Conflict is een dynamische interactie tussen mensen. Soms verslechtert (escaleert) de interactie tussen mensen, soms verbetert (de-escaleert) deze. Binnen het transformatieve model staan de principes van autonomie (agency) en empathie centraal. De veronderstelling is dat als mensen weer beter in staat zijn om autonoom beslissingen te nemen en zich in het perspectief van de ander te verplaatsen (empathie), er een omslag in hun interactie kan plaatsvinden (shift), de conflictcommunicatie transformeert en de interactie constructiever gaat verlopen.
In deze cursus leren de cursisten wat bijdraagt aan de escalatie en wat aan de de-escalatie van conflictinteractie en welke psychologische mechanismen daarbij een rol kunnen spelen. Deelnemers leren om mogelijke 'shifts' te herkennen, de kenmerkende omslagpunten in de kwaliteit van de interactie waardoor een conflict transformeert. Ze leren bovendien hoe ze kunnen helpen een destructieve escalatiespiraal en repeterende destructieve interactiepatronen te doorbreken en hoe ze positieve 'shifts' met hun interventies kunnen ondersteunen.
- De rol van de mediator binnen transformatieve mediation:
Respect voor de autonomie en de zelfbeschikking van de conflictpartijen is een van de kernprincipes van transformatieve mediation. Dit blijkt in de praktijk een van de dingen die voor een mediator het moeilijkst te respecteren en in praktijk te brengen is. Mediators moeten in staat zijn hun eigen controlebehoefte en neiging om in te grijpen in de hand te houden, en de autonomie van de partijen te respecteren door zich non-directief op te stellen.
Emotionele communicatie kan in conflicten vrij heftig zijn en een mediator confronteren met de eigen houding ten opzichte van sterke emoties. Een mediator zal dus inzicht moeten hebben in zijn eigen angsten rond sterke emoties. Alleen dan kan een mediator de partijen helpen om emoties niet uit de weg te gaan en/of glad te strijken maar er met de volle aandacht op

te focussen, ze te verdiepen en ze zo van betekenis te veranderen dat er een verandering kan optreden in het onderlinge communicatieproces.

- Veel gebruikte interventies binnen de transformatieve benadering: Met een aantal interventies die gebruikt worden om de zelfbeschikking van partijen te ondersteunen, het onderling begrip te laten toenemen en zo de onderlinge communicatie te bevorderen zal kunnen worden geoefend. Gewerkt wordt met interventies, zoals 'reflectie van de inhoud', 'gevoelsreflecties', 'samenvatten', uitnodigende open vragen en 'checking in'.

Vorbereiding en aanpak van de training

Voorafgaand aan de training ontvangt u het programma van de training en enkele vragen ter voorbereiding. Tijdens het eerste deel van de training ontvangt u een reader met achtergrondinformatie. Wij verzoeken u de antwoorden op de vragen vooraf in te sturen zodat de trainer inzicht krijgt in de wensen van de deelnemers en het programma hierop kan afstemmen.

In de training wordt in kleine groepen intensief geoefend met communicatieve vaardigheden en interventies en daarbij feedback ontvangen van de trainer. Er zal gebruik gemaakt worden van diverse trainingmethoden, waarbij korte theoretische inleidingen worden afgewisseld met demonstraties, en videoclips; in kleine groepen wordt geoefend met verschillende aspecten van het mediationgesprek en met de interventies die daarbij worden gebruikt. Een belangrijk element hierbij is dat iedere deelnemer de gelegenheid krijgt om het geleerde in praktijk te brengen en hierbij coaching te ontvangen van de trainer en feedback van de medecursisten.

Het vierdaagse programma omvat 24 contacturen, onderverdeeld in twee blokken van twee dagen met een tussentijd van ongeveer twee weken. De eerste dag van ieder blok wordt gewerkt van 10.00 - 17.00 en de tweede dag van 9.00 - 17.00 uur.

Permanente Educatie MfN

Deze training levert u de volgende PE-punten op:
24 PE-punten, categorie 1a

Mediatorsfederatie
Nederland

Open inschrijving

De training duurt vier dagen (acht dagdelen: zie hierachter het programma). Voor actuele data verwijzen wij u naar onze website.

Na de training

U hebt na de training ruime kennis en ervaring opgedaan met het ondersteunen van conflictgesprekken volgens het transformatieve model van Bush & Folger. U kunt zich daarna desgewenst verder ontwikkelen en voorbereiden om het assessment te doen om te worden gecertificeerd als transformatieve mediator bij het 'institute for the Study of Conflict Transformation' in de Verenigde Staten (<http://www.transformativemediation.org>).

Tevens hebt u de mogelijkheid om als transformatief mediator te worden ingeschreven op de Nederlandse website van de 'Stichting Het Transformatieve Model' (<http://www.hettransformatievemodel.nl>)

Voor nadere informatie verwijzen wij u naar de trainer.

Trainer en locatie

Voor nadere informatie over de trainer en de locatie verwijzen wij u naar onze website.

Incompany-training

Bij een incompany-training wordt na overleg over de specifieke wensen van uw organisatie een offerte aangeboden.

Programma

Transformatieve mediation

Dag 1

Ochtendprogramma

10.00 – 11.30 : Welkom en kennismaking
Introductie op programma, leerdoelen en ochtendprogramma
Introductie van het Transformatieve Model
Wat gebeurt er met ons tijdens een conflict?

11.30 – 11.45 : Pauze

11.45 – 13.00 : Conflictcommunicatie en escalatie
Mogelijkheden van conflict interventie
Stijlen van mediation
Wat maakt mediation naar het transformatieve model zo anders?
Uitwisseling van ervaringen in mediation en andere conflictinterventies

13.00 – 14.00 : Lunch

Middagprogramma

14.00 – 15.30 : 'Purpose drives practice'
Welke expertise breng je als mediator in en de verwachtingen van partijen
Opening en hallmarks

15.30 – 15.45 : Pauze

15.45 – 17.00 : Relationale wereldbeeld
Introductie van 'Empowerment' en 'Recognition'
De kunst van het luisteren
Samenvatting; vragen; check in en huiswerk

Dag 2

Ochtendprogramma

09.00 – 11.00 : Werken met directieve impulsen

11.00 – 11.15 : Pauze

11.15 – 13.00 : De opening maakt alles duidelijk

13.00 – 14.00 : Lunch

Middagprogramma

14.00 – 15.45 : Micro focus
Pro actief luisteren
Het identificeren van mogelijkheden voor Empowerment en Reflectie 1

15.45 – 16.00 : Pauze

16.00 – 17.00 : Gereedschapskist 1 : Reflecties
Samenvatting; vragen; check in en huiswerk

Dag 3

Ochtendprogramma

10.00 – 11.45 : Terugblik, vragen, check in
Programma tweede blok
Gereedschapskist 2 : Samenvatting-1

11.45 – 12.00 : Pauze

12.00 – 13.00 : Samenvatting 2

13.00 – 14.00 : Lunch

Middagprogramma

14.00 – 15.30 : Gereedschapskist 3 : Check in
Gereedschapskist 4 : Intentionele stilte / ruimte bieden

15.30 – 15.45 : Pauze

15.45 – 17.00 : Het identificeren van mogelijkheden voor Empowerment en
Reflectie-2
Samenvatting; vragen; check in en huiswerk

Dag 4

Ochtendprogramma

09.00 – 11.00 : Van A tot Z : praktijk in rollenspelen

11.00 – 11.15 : Pauze

11.15 – 13.00 : Praktijk in rollenspelen

13.00 – 14.00 : Lunch

Middagprogramma

14.00 – 15:00 : Losse eindjes
Elevator pitch transformatieve mediation
Samenvatting; vragen; check in

15.00 – 15.15 : Pauze

15.15 – 17.00 : Volgende stappen
Evaluatie
Afsluiting
Certificaten